

परिशिष्ट दोन
रंगभूमी नियतकालिकाच्या ९१ अंकांचा क्रमवार तपशील

रंगभूमी नियतकालिकाच्या एकूण ९१ अंकांचा क्रमवार तपशील येथे दिला आहे. त्यामुळे पहिल्या वर्षाच्या पहिल्या अंकापासून ते शेवटच्या अंकापर्यंत या नियतकालिकात ओळीने कोणकोणता मजकूर प्रसिध्द झाला त्याचे संपूर्ण चित्र स्पष्ट होईल. हा तपशील म्हणजे केवळ प्रत्येक अंकाची अनुक्रमणिका नव्हे. अनुक्रमणिकेत असलेल्या शीर्षकाखाली त्या-त्या स्फुटामध्ये कोणते विषय आलेले आहेत ते येथे दिले आहेत. आवश्यक वाटले तेथे कंसात स्पष्टीकरणार्थ अधिक तपशील दिलेला आहे. या नियतकालिकाचे प्रत्येक पान वाचून ही माहिती नोंदविली आहे. जेथे पाने फाटलेली आहेत, पृष्ठ क्र. व्यवस्थित उपलब्ध नाहीत तेथे नाईलाज झाला. परंतु जे उपलब्ध आहेत ते जास्तीत जास्त काटेकोरपणे नोंदविण्याचा प्रयत्न केला आहे. या नियतकालिकात प्रत्येक लेखाला स्वतंत्र पृष्ठ क्रमांक असल्यामुळे व बरेच लेख क्रमशः असल्यामुळे पृष्ठ क्रमांकाच्या बाबतीत अधिक काळजी घेण्याचा प्रयत्न केला आहे. ऐतिहासिक महत्व असलेल्या या नियतकालिकाची माहिती यामुळे एकत्रित स्वरूपात सलग उपलब्ध होईल अशी आशा आहे.

रंगभूमी वर्ष १ ले

अंक १ ऑगस्ट १९०७ — १ संपादकीय

- २ मंगलाचरण (कविता) रामचंद्र बळवंत वैद्य, पृ. १ व २
- ३ प्रस्तावना - कृ. प्र. खाडिलकर, पृ. १ ते ७
- ४ नाट्यकलेची उत्पत्ती - रा. ग. गडकरी, पृ. १ ते ४
- ५ नाट्यकलेचे ललितत्व - के. व्ही. खरे, पृ. १ ते ४
- ६ रंगभूमी - पत्रव्यवहार - स. ह. भावे, पृ. १ ते ४
- ७ उत्तररामचरित निबंध - गो. वा. बापट, पृ. १ ते १६
- ८ प्रचलित नाटकविषयावर स्फुट - यात - पृ. १ ते ४
- १) नवीन नाटके - कीचकवध, बायकांचं बंड,
दंडधारी, मतिविकार, सं. पुंडलिक.

- २) मुंबईच्या नाटकगृहांचे कायदे,
- ३) नाट्यसंमेलन (भारतनाट्यसमाजाचे तिसरे संमेलन)

जाहिरात,

अंक २-३ सप्टें-ऑक्टो १९०७ १ स्वतःविषयी - पृ. १ ते ४

२ नाटकविषयासंबंधाने दोन शब्द - न.चिं. केळकर,
पृ. १ ते १८

३ स्वदेशीय नाट्यकथानके - पृ. १ ते १०

४ नाटकातील उत्कृष्ट प्रसंग कोणते , पृ. १ ते ४

५ उत्तररामचरितनिबंध - गो. वा. बापट, पृ. १७ ते ३९

६ स्फुट विवेचन - पृ. ५ ते २० यामध्ये -

१ एका आधुनिक नटाचा अकाली मृत्यू

(महाराष्ट्र-नाटक मंडळीतील परशुराम गोविंद गोखले -

१५ सप्टें १९०७ यांच्याबद्दल माहिती व

मृत्यू

मृत्युलेख)

२ नवीन नाटके - १) कीचकवध, २) भीमराव (शि.म.

परांजपे),

३) श्रीकृष्णाची पैसाफंडास सहानुभूती,

४) टीकाकाराचा प्रामाणिकपणा,

५) नाटकात राजद्रोह,

६) नाटक्यांची मदत,

७) दारुबाजाची भरभराटी,

८) आर्यभूषण नाटकगृहासंबंधी माहिती

९) नाटकविषयक वर्तमान —

१) सं. ज्योतिष्मती (नाटक) ले. - गो. वा. बापट,

२) सुशीला - (नाटक) नारायण विष्णू सुखथनकर,

३) पुण्यातील 'Student's Social Club' ने

ओंकारेश्वराच्या मदतीकरता "मोहनतारा नाटक करून देवळाला उत्पन्न दिले.

७ काहीतरी विनोद, पृ. १ ते ११

८ समाजात नटाची जागा, पृ. १ ते ८

जाहिराती -

१) नाट्यविषयक पुस्तके

२) देशी वस्तू विक्रीचे कपाट किलोस्कर मंडळीच्या नाटकाच्या जागी.

३) जाहिरातदारांना आवाहन

अंक ४ नोव्हें १९०७ १ किलोस्कर संगीत मंडळीचा २८ वा वाढदिवस, पृ. १ ते १६

२ नाट्यशिक्षणाचे धडे, पृ. १ ते ८

३ समाजात नटांची जागा, पृ. ९ ते १२

४ नाटक मंडळ्यांच्या हिताचे चार शब्द, पृ. १ ते ६

५ स्फुट विवेचन, पृ. २१ ते २४

यात नाट्यकथामृत, अनंत वामन बर्वे.

(भरताच्या नाट्यशास्त्रातील वेचे ओवी रुपाने)

६ काहीतरी विनोद, पृ. १३ ते २२

अंक ५/६ डिसें. १९०७ व

१ नागपूरचा मुक्काम, पृ. १ ते ८

जाने. १९०८

२ शाकुंतल नाटक निबंध - गोपाळ वामन बापट, पृ. १ ते

१६

३ मोरोबा वाघुलीकर, पृ. १ ते ८

४ नाटकाची घटना, पृ. १ ते ११

५ स्फुट विवेचन यामध्ये, पृ. २५ ते ३२

१) नवीन नाटके-बायकांचे बंड व राष्ट्रेध्दार

२) नाटक मंडळीतील घडामोडी

६ नाटकविषयक व्यापक विचार - गोपाळ वामन बापट, पृ.

१ ते १२

७ पत्रव्यवहार - गोविंद गणेश भागवत, पृ. १ ते ४

सं. शाकुंतल (किलोस्कर) व मृच्छकटिक (देवल)

नाटकातील काही अप्रयोजकता

८ काही तरी विनोद, पृ. २३ ते ३०
जाहिराती

- वर्ष १ ले, अंक ७ फेब्रु. १९०८ १ उमरावतीचा मुक्काम, पृ. १ ते ४
२ शाकुंतल नाटक निबंध - गो. वा. बापट, पृ. १७ ते २८
३ कुलस्त्रियांचे लेख - सरला, पृ. १ ते ५
४ स्फुट विचार-यामध्ये, पृ. ६ ते १२
१) आयर्हिगचे स्मारक, २) चौथे नाट्य संमेलन
३) नाट्यवस्तूंचे प्रदर्शन ४ थे
४) चुकीची दुरुस्ती (नाटक मंडळीतील फाटाफूट)
५) 'मोहनतारा' नाटक पाहून सुचलेले विचार
५ स्फुट विवेचन यामध्ये, पृ. ३३ ते ४८
१) संगीत सुविचारविजय नाटक,
२) नाटककारांच्या हक्कांची पायमल्ली,
३) मासिक मनोरंजन व चित्रे,
४) नवीन कुमक,
(ललितकलादर्श ना. मं. चे अभिष्टचिंतन),
६ प्रमाद पंचदशी - ले. - सवाई नाटक - पृ. १ ते ८,
७ काहीतरी विनोद - पृ. ३१ ते ३८
जाहिराती.

- अंक ८/९ मार्च/एप्रिल १९०८ १ कोल्हापूरचा मुक्काम, पृ. १ ते ८
२ महाराष्ट्रीय नाटककार, पृ. १ ते २८
३ समाजात नटाची जागा, पृ. १३ ते २४
४ कालिदास - काव्यनाटकवर्णनसादृश्य, गोविंद गणेश भागवत, पृ. १ ते ८
५ चुकांची झोळी, पृ. १ ते ८
६ बायकांचे बंड - न. चिं. केळकर,
पृ. १ ते ८
७ काहीतरी विनोद, पृ. ३९ ते ५२
८ नाटकाची घटना, पृ. १ ते १२

जाहिराती

- अंक १० वा मे १९०८ १ नाट्यविषयक चर्चा, पृ. १ ते २४
(महाराष्ट्र-नाटक मंडळातील नाट्यचर्चा - विश्वनाथ अनंत
केसकर व शं. बा. मुजुमदार यांची भाषणे)
२ कुलस्त्रियांचे लेख (उतारा) - स्त्री वाचक, पृ. १ ते ४
३ भारतनाट्यसमाज संमेलन ४ थे, पृ. १ ते १२
४ स्फुट विवेचन, पृ. ४९ ते ५६
१) टीकाकारांविषयी,
२) रा. ब. जोशी यांचे भाषण

जाहिराती

- अंक ११ जून १९०८ १ शाकुंतलनाटक - निबंध, गो. वा. बापट, पृ. २९ ते ४८
२ नाटकविषयक व्यापक विचार, गो. वा. बापट, पृ. १३ ते २०
३ स्फुट विवेचन, पृ. ५७ ते ६४ यामध्ये
१) ग्रंथकारांचे संमेलन, २) प्रेक्षकांची जबरदस्ती
३) मे.किंकेड साहेबांची, ' कॉमेडी ऑफ एरर्स
४) नाटकाचा चिवडा
वा. गो. आपटे यांचे महाराष्ट्र-ना. मं. तील भाषण
४ नटाचे परिभ्रमण, पृ. १ ते ८
५ सुधारलेल्या देशातील नाटकाचे गुणदोष विवेचक मंडळ, पृ. १ ते ८
जाहिराती

- अं. १२ जुलै १९०८ १ सिंहावलोकन, पृ. १ ते १२
२ नाटकविषयक व्यापक विचार, गो. वा. बापट, पृ. २१ ते ३२
३ मोहनतारा नाटक (परीक्षण), पृ. १ ते ८
४ ' नाट्यकलारूक्कुठार अथवा (डोंगर पोखरुन उंदीर निघाला) ले.- सुदर्शन, पृ.
१ ते १२
५ प्रसिध्द अनुकरणपटु - गोपाळ विनायक भोंडे,
पृ. १ ते ४

जाहिराती

वर्ष दुसरे

अं. १ ऑगस्ट १९०८

- १ स्फुट विवेचन, पृ. १ ते ८ यामध्ये
 - २) अभिनंदनाष्टक, २) वर्षारंभ,
 - ३) महाराष्ट्र-नाटक मंडळी, ४) मनोविजय
 - २ नाट्यकलेची उत्पत्ती, पृ. १ ते २०
 - ३ 'नाट्यकलारुक्कुठार अथवा
डोंगर पोखरुन उंदीर निघाला - ले. सुदर्शन, पृ. १३ ते १८
 - ४ कालिदास काव्यनाटक वर्णनसादृश्य
गोविंद गणेश भागवत पृ. ९ ते १४
- जाहिराती

अं. २ सप्टें. १९०८

- १ मतिविकार (परीक्षण)
ले.- गणेश कृष्ण आगाशे, पृ. १ ते २०
 - २ नाट्यविषयक चर्चा - शेक्सपीअर्सची शोकरसपूर्ण नाटके,
ले. - रामकृष्ण वासुदेव बर्वे, पृ. २५ ते ३८
 - ३ 'नाट्यकलारुक्कुठा' अथवा (डोंगर पोखरुन उंदीर निघाला) ले. सुदर्शन, पृ.
२९ ते ३६
 - ४ मोठे लोक नाटक कसे पाहातात, पृ. १ ते ४
 - ५ नाटकावरील टीकात्मक निबंध, श्री. कृ. कोल्हटकर, पृ. १ ते ४
 - ६ काहीतरी विनोद - नाटकाला जायचे - अनंत वामन बर्वे, पृ. १ ते ६
- जाहिराती

अं. ३ ऑक्टो १९०८

- १ मृच्छकटिक - गोपाळ वामन बापट पृ. १ ते २८
- २ कालिदास काव्यनाटक वर्णन सादृश्य,
गोविंद गणेश भागवत, पृ. १५ ते १८
- ३ रंगभूमीवरील चुंबन सचित्र, पृ. १ ते ४

४ पत्रव्यवहार - 'नटांचे परिभ्रमण गो. ग. भागवत, पृ. ५ ते ८

५ चुकांची झोळी

काही विचार - गंगाधर, पृ. ८ ते १६

अं. ४ नोव्हें. १९०८ १ किल्लोस्कर संगीत मंडळीचा २९ वा वाढदिवस, पृ. १ ते ८

२ नाटकविषयक व्यापक विचार (गो. वा. बापट) पृ. ३३ ते ४४

३ नाट्यशिक्षण पद्धती - अनंत वामन बर्वे, पृ. १ ते ८

४ महाराष्ट्रीय नाटककार

विनायक जनार्दन कीर्तने, पृ. २९ ते ४८

जाहिराती

अं. ५/६/७ डिसें. १९०८,

१ महाराष्ट्रीय नाटककार

जाने व फेब्रु. १९०९

(पु. भा. डोंगरे) पृ. ४९ ते ५६

२ नाटकविषयक व्यापक विचार, गो. वा. बापट, पृ. ४५ ते ७६

३ स्फुट विवेचन, पृ. ९ ते २८ यामध्ये

१) वाईचे धर्ममार्तंड, २) सातारा येथील व्याख्यानप्रसंग,

३) जागा बदलली, ४) स्वराज्याची हाव,

५) मुंबईचा मुक्काम, ६) सोलापूरचा मुक्काम,

७) विजापूर व बागलकोटचा मुक्काम,

८) भस्मासुराचा 'राजद्रोह', ९) संगीताचा मोहिनीमंत्र,

१०) नाटकातील ठराविक गोष्टी, ११) नाटकाचा शिक्षणाशी संबंध

४ चुकांची झोळी, पृ. ९ ते १२

५ वाचनप्रयोग - अनंत वामन बर्वे, पृ. १ ते ८

६ नाट्यशिक्षणाचे धडे, पृ. ९ ते १६

७ सामाजिक बहिष्कारच पाहिजे, रामचंद्र गोविंद दंडवते - डेक्कन कॉलेज, पृ. १ ते

८

८ काहीतरी विनोद, पृ. ७ ते १४

जाहिराती

अं. ८/९/१०

मार्च/एप्रिल/मे १९०९

१ नाटकविषयक व्यापक विचार

गो. वा. बापट, पृ. ७७ ते १००

२ मोहनतारा नाटक (परीक्षण), पृ. ९ ते २४

३ स्फुट विवेचन, पृ. २९ ते ३६

आधुनिक नाट्यकलेवर दोन विचार

४ भारतनाट्यसमाजाचे पाचवे संमेलन, पृ. १ ते ३६

५ पत्रव्यवहार - नाट्यकला आणि व्यवहार, गो. ग. भागवत, पृ. १७ ते २०

६ नाट्यसंमेलनावरून सुचलेले काही विचार

गणेश सदाशिव मराठे, पृ. २१ ते २८

जाहिरात

अं. ११/१२ जून/जुलै १९०९

१ सिंहावलोकन, पृ. १ ते १२

२ नाटकविषयक व्यापकविचार, गो. वा. बापट, पृ. १०१ ते १२०

३ नाट्यविषयक बाहेरची माहिती, पृ. १ ते ८

४ भाषांतराची आवड, गणेश रावजी पांगारकर, पृ. १ ते ८

(सं. किर्तीसिंह नाटक वाचून सुचलेले विचार)

५ काहीतरी विनोद, पृ. १५ ते ३८, सवाई नाटकी

जाहिराती

वर्ष ३ रे

अं. १ ऑगस्ट १९०९

१ किल्लोस्कर संगीत नाटकगृह (सचित्र)

पृ. १ ते ३६, (उद्घाटन समारंभ २१ ऑगस्ट १९०९)

२ नाट्यकलेची प्रभा - रामचंद्र गोविंद दंडवते (डेक्कन कॉलेज)

प्रभावती नाटकाचे परीक्षण, ले. विनायक जनार्दन करंदीकर, पृ. १ ते ८

३ नाटकविषयक बाहेरची माहिती

पाश्चात्य देशातील नाटकगृहे, पृ. ९

४ नाट्यविषयक चर्चा, पृ. ३९ ते ५४

(महाराष्ट्र कं. चे म्यानेजर श्री. कारखानीस यांच्या 'ज्ञानप्रकाश मधील लेखाचा सारांश)

अं. २/३ सप्टें./ऑक्टो १९०९ १ महाराष्ट्रीय नाटककार, पृ. ५७ ते ११२
१) विष्णु मोरेश्वर महाजनी, २) शंकर मोरो रानडे
२ मालविकाग्निमित्र - पु. रा. लेले, पृ. १ ते ३२
३ नाट्यविषयक चर्चा - अ. वा. बर्वे व रा. गो. दंडवते, पृ. ५५ ते ७०
१) नट व शिक्षण (रा. गो. दंडवते), पृ. ५५ ते ६४
२) चूक सुधारली पाहिजे (अनंत वामन बरवे) पृ. ६४ ते ६६
३) मोठ्या लोकांच्या लहान चुका, पृ. ६६ ते ७०

अं. ४/५ नोव्हें./डिसें. १९०९ १ किलोस्कर सं. मं. चा ३० वा वाढदिवस, पृ. १ ते १२

२ नाटकाची घटना, पृ. २५ ते ४०
अलिबाग येथे 'सध्दर्मदीप मासिकात' नाटक या विषयावर २९ वर्षांपूर्वी एक निबंध प्रसिध्द झाला होता तो येथे उद्धृत केला आहे.)
३ नाटकविषयक व्यापक विचार, गो. वा. बापट, पृ. १२१ ते १३२
४ धर्मरहस्य अथवा अंत्यजोद्धार (नेवाळकर)
रीक्षण - रा. गो. दंडवते, पृ. १ ते ८
५ नाट्यविषयक चर्चा, पृ. ७१ ते ७८
मूकनायक, मनोविजय, धर्मरहस्य या नाटकांच्या प्रयोगाविषयी चर्चा)
६ मालतीमाधव नाटक निबंध
श्री. वा. बापट, पृ. १ ते १६
७ नाशिक येथील अत्याचार, पृ. १ ते ४
(२१ डिसें. ला नाशिकला किलोस्कर मं. च्या ' शारदा नाटकाच्या वेळी जॅक्सनचा खून त्यासंबंधीचा मजकूर)
८ मोठे लोक नाटक कसे पाहातात , पृ. ५ ते १६
९) पत्रव्यवहार, पृ. २९ ते ३६

अं. ६/७ जाने./फेब्रु. १९१० १ मालतीमाधव नाटक निबंध

श्री. वा. बापट, पृ. १७ ते ३६

२ नाटकाची घटना, पृ. ४१ ते ५६

३ पत्रव्यवहार - १) नटाचे वर्तन

शंकर रामचंद्र कानिटकर (फर्ग्युसन कॉलेज) पृ. ३७

२) नाटकाचा प्रारंभ - प्रभाकर एस. बी., पृ. ४१ ते ४३

३) काहीतरी विनोद - गो. ग. भागवत, पृ. ४३

४) नाटकातील नायक व पापभीरुत्व-गो. ग. भागवत, पृ. ४५ ते ४८

५) इंग्रजी नाटक मंडळी (गुणदोष)-आपला प्रेक्षक, पृ. ४८ ते ५२

४ भूमिकावलोकन Study of Character)व अभिनय नाट्यविषयक चर्चा-मोresh्वर
बाळकृष्ण परांजपे (अकोला), पृ. ७९ ते ९०

५ महाराष्ट्रीय नट - मृत्युलेख

अं. ८/९ मार्च/एप्रिल १९१० १ रंगभूमी मासिक पुस्तकातील

दोन वर्षांच्या विषयांची जंत्री, पृ. १ ते ४

२ कृष्णलीलेची मीमांसा - लिहून आलेला मजकूर, पृ. १ ते २०

३ लिहून आलेले स्फुट लेख, पृ. १ ते १६

४) काव्य (Poetry) लेखक रामचंद्र, पृ. १ व २